

Het houdt pas op als we gaan dansen. Dat beseft je na 'De Perzen'

 focus.knack.be/meer/podium/reviews-podium/het-houdt-pas-op-als-we-gaan-dansen-dat-beseft-je-na-perzen-een-stuk-over-het-gazaconflict/

25 november 2024

Reviews

Het houdt pas op als we gaan dansen. Dat beseft je na 'Perzen', een stuk over het Gazaconflict

★★★★★

3,5 / 5

© YVDE

★★★★★

3,5 / 5

Voorstelling - Perzen. Triomf van empathie

Regisseur - Chorkri Ben Chikha

Gezelschap - NTGent, Action Zoo Humain

Locatie - /

Cast - Hellen Boyko, Liah Frank, Marah Haj Hussein, Mareille Labohm, Leblalta Abdennacer (Iskara_Alonzo), Rateb Syassi

Els Van Steenberghe Els Van Steenberghe is theaterrecensent.

Els Van Steenberghe is theaterrecensent. 25-11-2024, 09:14 Bijgewerkt op: 25-11-2024, 09:16

Regisseur Chokri Ben Chikha moeit zich op de minst voorspelbare manier met het Gazaconflict in *Perzen. Triomf van empathie*. Zijn stelling? Het houdt pas op als we gaan dansen.

Op 22 juni 2024 zendt VRT de Vranckx-docu *Killzone – Inside Gaza* over het conflict in de Gazastrook uit. De documentaire toont niets verhullend hoe het leven van gewone Palestijnen aan stukken wordt gescheurd sinds Hamas Israël aanviel op 7 oktober 2023. Een van de heftigste beelden is een interview met twee kinderen. De meisjes spreken de journalist in een armtierige flat. Ze zitten op de grond. Ineens klinken er knallen. De meisjes sidderen van angst. Als toeschouwer sidder je mee. De empathie kolkt door je lijf.

Perzen. Triomf van empathie gaat enkele dagen later in première. Zal Chokri Ben Chikha zijn stuk stutten met dit soort schokkende oorlogsbeelden? De kans bestaat. Want Ben Chikha schuwt in zijn werk de glasheldere en vlijmscherpe standpunten nooit. Ter voorbereiding van deze voorstelling reisde hij trouwens naar het conflictgebied. Daar

sprak hij zowel met Palestijnen als met Israëliërs. En ook in zijn spelersploeg slaagde hij erin om zowel een Palestijnse danseres als een Israëlische danseres aan boord te krijgen, én te houden.

Zou Chokri Ben Chikha zijn stuk stutten met dit soort schokkende oorlogsbeelden brengen? Ben Chikha pakt het gelukkig slim aan. Hij bouwt zijn stuk op vanuit de idee 'Het houdt pas op als we gaan dansen.'

Ben Chikha pakt het gelukkig slim aan en graait niet roekeloos in de bak met 'schokkende videobeelden'. Hij bouwt zijn stuk in een decor van schermen en kooien, die laatste zijn een verwijzing naar hoe gekooid elk volk is in zijn eigen ideologie. Het vertrekidee van Ben Chikha: 'het houdt pas op als we gaan dansen.'

Hij verplaatst alles wat er op de scène gebeurt naar het jaar 2030. NTGent is intussen het 'Vlaams Toneel Gent' geworden. En het Gazaconflict woedt helaas nog steeds. In die toekomstige wereld is Ben Chikha ontslagen aan de dramaschool omdat hij zijn leerlingen aanzet tot té kritisch denken. Hij vertrekt op expeditie naar de conflictzone terwijl zijn leerlingen, samen met een zwangere vervangdocente (sterke vertolking van Mareille Labohm), Aeschylus' tragedie *De perzen* (472 v. C.) ensceneren. In dat stuk beschrijft Aeschylus de slag bij Salamis (480 v.C.) vanuit Perzisch standpunt. Of, anders: de Griek schrijft met empathie over zijn vijanden, de Perzen.

In 'VTGent' trachten de leerlingen het stuk naar hun leefwereld te vertalen. De slag bij Salamis wordt bij hen de 'slag' van Hamas op 7 oktober 2023 tijdens het muziekfestival Supernova Sukkot Gathering... Op technobeats kijk je naar de zes dansende performers én, op de schermen, naar (echte) filmbeelden van de aanslag. In een andere scène wordt

onder meer Netanyahu opgevoerd, als een rappende oorlogskrijger. Intussen interviewt Ben Chikha op het scherm de gerenommeerde maar omstreden Israëlische historicus Moshe Zimmermann. De performers dansen ook samen de Palestijnse Dabkedans. De Israëlische speelster getuigt dat ze amper beseft op wat voor (bezette) grond ze als kind speelde en dat ze niet stilstond bij de vreemde voorwerpen die ze op die grond vond. Nadien dansen alle performers – Palestijns, Marokkaans, Israëliisch, *whatever*... – samen de Israëlische Horahdans. Roots staan in het theater geen enkele rol, geen enkel samenspel in de weg.

Ben Chikha kiest ervoor om zijn publiek niet collectief te breken en doen huilen. Hij wil ze collectief doen stilstaan bij hoe zinloos het uiteindelijk is om enkel op empathie in te zetten.

Ben Chikha kiest ervoor om zijn publiek niet collectief te breken en te doen huilen. Hij wisselt heftige beelden af met zalvende dans en een vleugje karikaturaal spel. Bovenal wil hij ons doen stilstaan bij hoe zinloos het uiteindelijk is om enkel op empathie in te zetten. Tranen plengen, is nobel. Maar met tranen bouw je geen land, laat staan vrede. Dat was het doel van Ben Chikha's reis: zoeken wat dit conflict wél kan oplossen.

Ook hij vindt geen oplossing. Maar hij reikt wél een stukje van een mogelijke oplossing aan: wat als Palestijnen en Israëliërs eens zouden beginnen met echt luisteren, in alle rust, openheid, wederzijds respect en zonder wrok naar elkaar? Dat is een idee waar ook Colum McCann in zijn uitstekend boek *Apeirogon* (2020) op inzet. Een van de centrale zinnen van dat boek is: 'Het houdt pas op als we gaan praten'. Én samen dansen. Het houdt pas op als we gaan dansen. Dat tonen Ben Chikha en zijn ploeg met verve.

Perzen. Triomf van empathie van Action Zoo Humain & NTGent is van 29 november tot 1 december te zien in NTGent. ntgent.be